

ע"פ 4786/20 - אמנון עמנואל, סיגלית עמנואל, מרדכי משה ממן, חנה ממן נגד מדינת ישראל

בית המשפט העליון
ע"פ 4786/20

לפני: כבוד הנשיאה א' חיות

המערערים: 1. אמנון עמנואל
2. סיגלית עמנואל
3. מרדכי משה ממן
4. חנה ממן

נגד

המשיבה: מדינת ישראל

ערעור על החלטת בית המשפט המחוזי מרכז-לוד מיום
6.7.2020 בע"פ 13261-10-19 אשר ניתנה על ידי
כבוד השופטת ד' מרום מרשק

בשם המערערים: עו"ד ששון בר עוז; עו"ד פהדנסיב חאג'

פסק-דין

ערעור על החלטת בית המשפט המחוזי מרכז-לוד (השופטת ד' מרשק מרום) מיום 6.7.2020 בע"פ
13261-10-19 שלא לפסול עצמו מלדון בעניינם של המערערים.

1. נגד המערערים הוגש כתב אישום המייחס להם עבירות של קשירת קשר לפשע וקבלת דבר במרמה בנסיבות
מחמירות וכן עבירות נוספות אשר יוחסו למערער 1 בלבד. ברקע הדברים תלונתה של חברת יונילור בע"מ (להלן:
החברה) כי המערער 1, אשר היה בתקופה הרלבנטית עובד החברה, דיווח דיווחים כוזבים בנוגע להעסקתם של
המערערים 2-4 אשר בגינם שולמו להם סכומי כסף גבוהים שלא כדין. בית משפט השלום ברמלה זיכה את המערערים
מכל המיוחס להם (ת"פ 8458-06-16), ועל פסק דין זה הגישה המשיבה ערעור לבית המשפט קמא.

2. ביום 8.6.2020 התקיים דיון בערעור בפני בית המשפט קמא (השופט ד' מרשק מרום, השופטת העמיתה ז' בוסתן והשופט ע' נאוי). במהלך הדיון, ציין בא-כוח המערערים את מעורבותה הרבה של החברה בהליך ואת העובדה שבא-כוח החברה נכחה בדיונים בפני בית משפט השלום וכן נכחה באולם באותה העת. כעולה מפרוטוקול הדיון, בשלב זה התנהל דיון שלא לפרוטוקול ובסופו נרשמה הערת ראש ההרכב לפיה "הוברר עתה שבאולם נכחה [בא-כוח החברה], ונמסר שקיימת היכרות רבת שנים, לרבות התמחות יחדיו". בתגובה לכך ציינו באי כוח הצדדים "אין לנו טענה בעניין" והמשך הדיון בערעור נדחה ליום 6.7.2020, לאור בקשת המערערים להגיע להסכמות עם המשיבה.

בפתח הדיון שהתקיים ביום 6.7.2020 ביקשו באי-כוח המערערים את פסילתה של ראש ההרכב נוכח היכרותה עם בא-כוח החברה. נטען כי מדברי ראש ההרכב בדיון מיום 8.6.2020 עלה כי מדובר בהיכרות רבת שנים שאינה שטחית, וכי נוכח מעורבותה הפעילה של בא-כוח החברה בהליך, יש לשקול את פסילת ראש ההרכב. מנגד, סברה בא-כוח המשיבה כי סוגיית ההיכרות כבר נדונה במהלך הדיון הקודם בערעור וכי העלאת הטענה בשלב הנוכחי מעלה חשש כי מדובר בניסיון להביא לשינוי הרכב השופטים הן בתיק. בית המשפט דחה את הבקשה על אחר ללא נימוקים, וכן הורה על דחיית המשך הדיון בהליך ליום 14.9.2020. בנימוקי ההחלטה שניתנו בהמשך אותו היום ציינה ראש ההרכב כי בקשת הפסלות הוגשה בשיהוי ניכר אשר מצדיק את דחייתה, וזאת במיוחד נוכח העובדה שבאי כוח הצדדים הודיעו כי אין להם טענה בעניין עוד במהלך הדיון מיום 8.6.2020. לגופם של דברים נקבע כי לא קיים חשש ממשי למשוא פנים, שכן הובהר לצדדים ש"אכן קיימת היכרות רבת שנים עם [בא-כוח החברה], אך בתקופה של למעלה מעשרים שנים, ההיכרות היא על רקע מקצועי ולא מתקיימים קשרים חבריים או אחרים אשר מצדיקים את פסילת מלשבת בדיון. ממילא אין המדובר בקשרים אשר יש בהם כדי להקים חשש כלשהו למשוא פנים, אף לא בשל מראית פני הצדק". עוד צוין כי העובדה שבא-כוח החברה אינה צד ישיר בהליך אלא נכחה בדיונים כצופה בלבד, מחזקת מסקנה זו.

3. מכאן הערעור דנו, בו שבים המערערים על טענותיהם בפני בית המשפט קמא. הם מוסיפים וטוענים כי בדיון מיום 8.6.2020 ציינה ראש ההרכב שלא לפרוטוקול, כי היכרותה עם בא-כוח החברה היא "היכרות רבת שנים ... מאז התמחותם המשותפת בפרקליטות מחוז מרכז שם היו ידידות טובות ונהגו לסעוד יחדיו בהפסקות כאשר לאחר מכן נשמר הקשר ונמשכה הידידות ואף ציינה כב' השופטת מרשק מרום כי עד לעצם יום זה הם בקשר והם נפגשות וסועדות יחדיו בבית קפה על בסיס שבועי". נטען כי דברים אלה נמצאים בסתירה לקביעה בהחלטת הפסלות, וכי הקביעה לפיה בא-כוח החברה אינה צד ישיר להליך אינה נכונה, שכן בין המערער 1 ובין החברה תלוי ועומד הליך מקביל בפני בית הדיון האזורי לעבודה, שבו מיוצגת החברה על ידה, ומשכך יש לה אינטרס ישיר בתוצאת ההליך. עוד נטען כי בקשת הפסלות כוונה כלפי כל חברי המותב, ועל כן היה על ההחלטה להינתן על ידי ההרכב ולא על ידי ראש ההרכב בלבד.

4. דין הערעור להידחות. כמפורט לעיל, דבר ההיכרות שבין ראש ההרכב לבא-כוח החברה היה ידוע למערערים עוד במהלך הדיון מיום 8.6.2020, אך באותו המועד הודיעו הצדדים "אין לנו טענה בעניין". בנסיבות אלה, יש ממש בקביעת בית המשפט קמא כי נפל שיהוי בהעלאת טענת הפסלות בחלוף חודש ממועד הדיון ומכל מקום, לא חל כל שינוי נסיבות אשר יש בו להצדיק את השינוי מן העמדה שהוצגה על ידי המערערים בדיון מיום 8.6.2020. אף לגופם של דברים לא מצאתי כי יש ממש בטענות המערערים. סעיף 77א(1)(2) לחוק בתי המשפט [נוסח משולב], התשמ"ד-1984 קובע כי שופט לא ישב בדיון מקום שבו "יש לשופט ענין כספי ממשי או ענין אישי ממשי בהליך או בתוצאותיו, בצד להליך, בבא כוחו או בעד מרכזי [...]". המבחן לקיומה של עילת פסלות זו הוא מבחן נסיבתי, לפיו יש

לבחון כל מקרה לגופו ולבדוק אם לנוכח התשתית העובדתית הרלבנטית שהונחה בפני בית המשפט אכן קיים חשש למשוא פנים (ע"פ 3895/19 זועבי נ' מדינת ישראל, פסקה 3 (12.6.2019)). בחינת נסיבותיו של המקרה דנן מעלה כי הוא אינו בא בגדר אותם מקרים אשר יצדיקו את פסילתו של המותב. כעולה מהחלטת הפסלות, היכרותה של ראש ההרכב עם באת-כוח החברה, הגם שהיא רבת שנים, היא על רקע מקצועי ולא מתקיימים קשרים, חבריים או אחרים, ביניהן. היכרות כאמור אינה מקימה עילה לפסילת ראש ההרכב. אין מדובר בהיכרות עם מי שהינו צד ישיר להליך או בא-כוחוואין בידי לקבל את טענת המערערים כי קיימת סתירה בין האמור בהחלטה בכלהנוגע לטיב הקשר עם באת-כוח החברה ובין מה שנאמר במהלך הדיון מיום 8.6.2020. ככל שסברו המערערים כי הפרוטוקול אינו משקף את אשר ארע, היה עליהם להגיש בקשה מתאימה לתיקונו (ע"פ 1871/20 זלצמן נ' מדינת ישראל, פסקה 6 (29.3.2020)). לבסוף, אף לא מצאתי כי נפל פגם בכך שהחלטת הפסלות ניתנה על ידי ראש ההרכב בלבד. עיון בפרוטוקול הדיון מיום 6.7.2020 מעלה כי בקשת הפסלות הופנתה כלפי ראש ההרכב ולא כלפי המותב בכללותו, ועל כן בדין ניתנה ההחלטה על ידה בלבד.

סיכומי של דבר, הערעור נדחה.

ניתן היום, כ"ב בתמוז התש"ף (14.7.2020).

ה נ ש י א ה